

A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

P 0 5 3 A 1 0 3 1 1

TÉLI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

Scütörtök, 2006. február 9. / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök: a jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával. A nem művészi szöveget tartalmazó perforált lapot a jelölt ki is tépheti. A feladatlaphoz két darab értékelőlap is mellékelve van.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTEKNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót! Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg ezt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon!

Ez a feladatlap 22 feladatot tartalmaz. A feladatokat (kis és nagy) írott betűkkel oldja meg az erre kijelölt helyen! Csak golyós- vagy töltőtollat használhat. A feleletválasztós feladatoknál egy betűjelet karikázzon be, ha a feladat utasítása nem kívánja másképp!

A ceruzával megoldott feladatokat nulla (0) ponttal értékeljük. A nyomtatott betűkkel való megoldást csak abban az esetben fogadjuk el, ha azt a feladat külön így követeli.

Írjon olvashatóan! Az olvashatatlan megoldásokat és a zavaros javításokat nulla (0) ponttal értékeljük. Ügyeljen válaszadásában a nyelvhelyességre!

A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük a lehetséges pontszámot is.

Bízzon önmagában és képességeiben!

Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 3 üres.

Szakmai érettségi vizsga, Melléklet az 1. feladatlaphoz

KERESETLEN PÁLYAKEZDŐK

1. Míg az előző év második felében a munkaadók hozzávetőleg egynegyede kívánt pályakezdőt alkalmazni, addig az idei év első felére már csak ötödük jelezte ez irányú igényét. Mindemellett a tavaly végzett diplomások fizetési elvárásai 15 százalékkal nőttek az előző évihez képest.
2. Nem vállalkozik az iskolából frissen kikerült fiatalok foglalkoztatására a gazdálkodószervezetek egy igen jelentős része. Az idei év első felében mindössze 19 százalékuknál mutatkozik majd igény pályakezdők foglalkoztatására – állapították meg a kutatók a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium számára 4550 gazdálkodó megkérdezésével készült rövid távú munkaerőpiaci prognózisban.
3. A pályakezdők közül a gimnáziumot végzettek a legkevésbé kapósak, a legnagyobb kereslet a szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek iránt mutatkozik. A cégek által felvenni kívánt pályakezdők között a főiskolát, egyetemet végzettek aránya alig haladja meg a tíz százalékot.

A vállalatok tapasztalt munkaerőt keresnek

4. Lipcsei András, a Pendl & Piswanger vezetői tanácsadó cég ügyvezető igazgatójának tapasztalata szerint is kicsi a pályakezdők iránti kereslet. Ennek okát elsősorban a gazdaság általános állapotában látja. A tőkebefektetések száma érezhetően csökkent, a fejlesztések száma megtorpant, a cégek jobban ellenőrzik kiadásait. Ezért ha új munkaerőt vesznek fel, a tapasztaltabbakat részesítik előnyben – állítja.

Nőttek a friss diplomások fizetési elvárásai

5. Eközben a felsőfokú oktatási intézményekből tavaly kikerült diplomások fizetési elvárásai az egy évvel korábbi adatokhoz képest 15 százalékkal nőttek. A www.candidate.hu adatai szerint 2001-ben átlagosan havi bruttó 143 ezer forintot reméltek, 2002-ben már 165 ezret.
6. Arra a kérdésre, hogy a pályakezdők iránti gyenge keresletet figyelembe véve mégis miért emelkedtek a felsőfokú végzettségű pályakezdők fizetési elvárásai, Lipcsei András kifejtette: Magyarországon az utóbbi hónapokban erőteljesen meglódtak a bérek, nagyobb mértékben nőttek, mint azt a termelékenység indokolta volna. Részben emiatt nőttek a fiatalok fizetési elvárásai.
7. Emellett még az is közrejátszik, hogy az egyetemeken, főiskolákon elterjedtek azok a szakok, szakirányok, melyek elnevezésükben „menedzsereket” képeznek, azt a téves üzenetet közvetítve a hallgatók felé, hogy viszonylag magas fizetést remélhetnek. Érthető, hogy a munkaerőpiacra kilépve rögtön realizálni szeretnék a tanulóévek alatt kialakult fizetési igényeiket – fűzte hozzá.

Kockázatkerülő munkaadók

8. Bárkányi Norbert, a Great & Young Személyzeti Tanácsadó Kft. ügyvezetője úgy látja: manapság kevésbé rögzítettek a munkakörök, ezért a munkaadók a munkavállalóktól nagyfokú rugalmasságot, tapasztalatot, felelősségérzetet várnak el. Mindennek teljesülését a munkaadók nem látják garantálni egy pályakezdő alkalmazásakor, a kockázatot ezért egy tapasztaltabb munkavállaló felvételével csökkentik. A növekvő fizetési igények okaként a nemzetgazdaságban tapasztalható nagyarányú bériáramlást jelölte meg, valamint azt, hogy a szabadidő felértékelődött.

ÜRES OLDAL

Figyelmesen olvassa el a mellékelt szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat!

1. Melyik stílusréteg jegyei uralkodnak a szövegben? Írja a vonalra!

(1 pont)

2. Mi a cím jelentése? Karikázza be a megfelelő betűjelet!

- A A pályakezdők rosszul keresnek.
B A pályakezdők nem keresnek állást.
C A pályakezdőknek nincs fizetésük.
D A pályakezdők iránt nincs érdeklődés.

(1 pont)

3. Melyik intézmény számára mérték fel a pályakezdők foglalkoztatását? Írja a vonalra!

(1 pont)

4. Kik mennyire keresettek? Számozással állítsa őket sorrendbe (1–3-ig) a 3. rész alapján! Az 1-es számmal a legkeresettebbeket jelölje!

- ___ a főiskolát, egyetemet végzettek
___ a gimnáziumot végzettek
___ a szakmunkásképzőt vagy szakiskolát végzettek

(3 pont)

5. Igazak vagy hamisak az állítások? Húzza alá a megfelelőt!

A vállalatokban nőtt a fejlesztések és a befektetések száma.	IGAZ	HAMIS
A bérek emelkedése nincs összhangban a termelékenységgel.	IGAZ	HAMIS
A menedzserképzés gyakran csak nevében az.	IGAZ	HAMIS

(3 pont)

6. Miért várnak magas fizetést a pályakezdők? Fogalmazza meg a 6. és 7. rész alapján ennek két okát!

1. ok: _____

2. ok: _____

(2 pont)

7. a) Írja ki a vonalra azt a szót, amely biztosítja a 6. és a 7. rész kapcsolódását!

- b) Írja be a kiírt szót a táblázat megfelelő rovatába! Az üresen maradt rovatba írjon ki egy példát a 7. rész 1. mondatából!

Visszautalás	Előreutalás

(3 pont)

8. Pótolja a 8. rész értelmében!

A munkaadók a munkavállalóktól _____,
 _____ és
 _____ várnak el. Ennek érdekében inkább

 alkalmaznak.

(2 pont)

9. a) Írja ki a 2. részből a jelentésnek megfelelő idegen szót!

előrejelzés: _____

- b) Írja a vonalra a 7. rész utolsó mondatában olvasható idegen szó *legmegfelelőbb* jelentésének betűjelét!

_____ realizálni

- A elintézni
- B nyelvbe ütni
- C kieszközölni
- D megvalósítani

(2 pont)

10. Írja a vonalra az 1. részben olvasható *hozzávetőleg* szó szinonimáját!

(1 pont)

11. Írjon ki egy-egy példát a 4. részből a megadott mássalhangzótörvényekre!

Összeolvadás	Zöngéesség szerinti részleges hasonulás	Jelölt teljes hasonulás

(3 pont)

12. Javítsa ki a mondatok helyesírási hibáit!

Júniusban 8,3 %-al emelkedett a nyilvántartot munkanélküliek aránya. Az EU statisztikaihivatalának adatai szerint az idén átlagossan 0,3 százalékponttal nőtt a munkanélküliség.

(4 pont)

13. Írja le helyesen az intézménynevet!

budapesti kereskedelmi és iparkamara

(1 pont)

14. Írja le betűkkel!

2002 _____

(1 pont)

15. a) Karikázza be az aláhúzott szó szófajának betűjelét!

...a felsőfokú oktatási intézményekből tavaly kikerült diplomások fizetési elvárása...

- A melléknév
- B ige
- C melléknévi igenév
- D főnévi igenév

b) Írjon egy mondatot az aláhúzott szó másik szófaji értékével!

(2 pont)

16. a) Képezzen a megadott szavakból adott szófajú szavakat!

vállalkozik főnév: _____

kérdés melléknév: _____

b) Bontsa elemeire a szót!

T – szótő, K – képző, J – jel, R – rag

d i p l o m á s o k k a l

(4 pont)

17. Sorolja be a felsorolt szavakat a táblázatba!

mindössze, viszonylag, munkakör, kockázat

Képzett szó	Összetett szó

(2 pont)

18. a) Írjon ki a példamondatból egy-egy szót a kért szófajokra, majd állapítsa meg, milyen mondatrész szerepét töltik be!

Példamondat:

Ennek okát elsősorban a gazdaság általános állapotában látja.

névmás: _____, mondatrész: _____

ige: _____, mondatrész: _____

b) Írja a vonalakra az a) feladat példamondatából a kért mondatrészeket, majd állapítsa meg a kiírt szavak szófaját!

minőségjelző: _____, szófaja: _____

tárgy: _____, szófaja: _____

(8 pont)

19. Alakítsa át a kijelentő mondatot felszólító mondattá!

A tapasztaltabbakat részesítik előnyben.

(2 pont)

20. Karikázza be az alábbi összetett mondat fajtájának betűjelét!

Érthető, hogy a munkaerőpiacra kilépve rögtön realizálni szeretnék a tanulóévek alatt kialakult fizetési igényeiket.

- A következtető mellérendelt összetett mondat
- B tárgyi mellékmondatú alárendelt összetett mondat
- C állítmányi mellékmondatú alárendelt összetett mondat
- D jelzői mellékmondatú alárendelt összetett mondat
- E alanyi mellékmondatú alárendelt összetett mondat
- F kapcsolatos mellérendelt összetett mondat

(1 pont)

21. Alakítsa át tartalmi idézetté!

Lipcsei András kifejtette: „A tőkebefektetések száma érezhetően csökkent.”

(1 pont)

22. A Magyar Hírlapban megjelent álláshirdetésre kb. 120–150 szóban fogalmazza meg kérényét! Ügyeljen a helyesírásra és a kérény szerkezeti követelményeire is!

ÁLLÁSHIRDETÉS

Két éve alapított, sikeresen működő, szlovén–magyar kereskedelmi vegyesvállalat keres

ÜZLETKÖTŐ munkatársat.

Elvárások:

- középfokú végzettség,
- jó kommunikációs készség,
- aktív magyar és szlovén nyelvtudás,
- felhasználói szintű számítástechnikai ismeretek,
- jogosítvány, saját gépkocsi.

A részletes önéletrajzot és a szakmai érettségi bizonyítvány másolatát tartalmazó kérényeket 2005. július 15-éig a Kereskedelem Kft., Lendva, Fő utca 43. 9220 címre kérjük elküldeni.

ÜRES OLDAL

ÜRES OLDAL